

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/750

KARAR NO : 1981/733

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olayla ra ilişkin bulunmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendinde ki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ali Baykal Gürsoy ve arkadaşları

O L A Y : Merkezi, Eminönü Vezneciler Ahmet Şuayip Sokak 33/2 sayılı yerde olmak üzere faaliyette bulunan "Genç Sosyal Devrimciler Birliği"nin yönetim kurulunu teşkil eden sanıklar tarafından, 16.8.1975 günlü toplantıda yayınlanmasına karar verilen ve 1639 sayılı Yasa'nın 39. maddesine göre savcılık ve yerel mülki amirliğe bildirimde bulunduktan sonra 20.8.1975 tarihinde dağıtılmak suretiyle yayınlanan "İşçiler, emekçiler, yurtsever halkımıza" başlıklı "Genç Sosyal Devrimciler Birliği OSB adına Mehmet Yelkenci" imzalı bildiride; yayın yoluyla komünizm propagandası yapıldığı ileri sürülerek, sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., ve 173/son. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 8.11.1979 gününde, 1977/528, 1979/321 sayı ile; sanıklara atılı suçun, niteliğine Anayasa'nın 124. ve 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, 17.10.1980 gününde, 1980/545 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığı, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının olmadığı, davaya Ağır Ceza Mahkemesinde bakılması gerektiği kanıtına vararak, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, dosya içeriğinden anlaşılmaktadır.

Atılı suçlar, cumhuriyete, vatan ve milletin bağımsızlığına, bölünmezliğine, bütünlüğüne, milli güvenliğe yönelik olarak işlendiğinden Millî Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

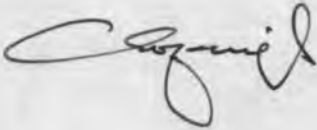
Ancak atılı suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı gibi, sıkıyönetim askeri/mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içinde ve 4.5.1981 günü 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantı olarak işlendiğini gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından aynı maddenin (b) bendi kapsamına da girmemekte ve davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 8.11.1979 günlü, esas 1977/528, karar 1979/321 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

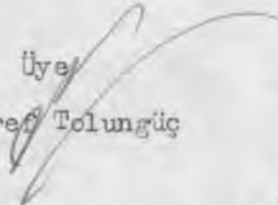
Üye

İsmail Oğuz

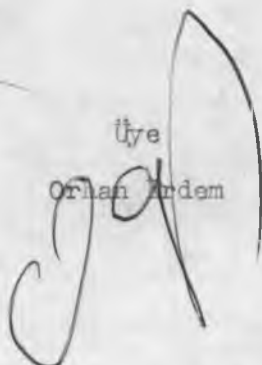
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan İndem

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

